

LUD

Jedynie pismo polskie w Brazylii wychodzące dwa razy na tydzień.

Wydawca: Książd Stanisław Piasecki
Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Eben

PRENUMERATA: W Brazylii 10\$000 z góry, 11\$000 z dołu, półroczna 5\$000; za przesyłkę osobną, nie we wspólnych paczkach, dopłaca się 3\$000; w Argentynie 6 pezów; w Europie 3 dolary; w Ameryce Północnej 2-50 dolary; w Urugwaju 3 pesy urugwajskie.

Adres Redakcji „Ludu“: Kurytyba, Avon. Dr. Jayme Reis 115
Adres dla listów: Kurytyba—Caixa Postal 155 Paraná, Brasil

OGŁOSZENIA drobne do 3 cm. wysokości przez jeden łan: do 3 razy należy przysłać 5\$00. — Ogłoszenia płaci się zawsze z góry, inaczej nie umieszcza się. Ogłoszenia można płacić znaczkami pocztowymi.

„O POVO“ -- Jornal polono bisemanal

Cena numeru 200 rejsów

W KURYTYBIE do nabycia w sklepach pp. Domańskiego, Krzyżanowskiego, Kubisa i Aleksandra Majewskiego.

Marjawici, prawo i postęp.

Sprawa marjawicka posiada już całą swą literaturę. Nie są to do prawda drukowane dzieła, lecz tomy aktów sądowych, niemniej materiał jest spory i o tyle ważny, że zaopatrzone w niejeden wyrok skazujący. Wskutek tego cała sprawa przybrała cechy skandalu publicznego i wywołała żywy odruch w społeczeństwie. Pojawiły się petycje, zaopatrzone już w tysiące podpisów, a do magające się rozwiązania tej sekty i wykazujące, że istnieje jej, godzi w uczucia religijne katolickiej ludności, oraz zagraża moralności społecznej. Natomiast zupełnie niezrozumiałe, a nawet dziwne, jest zachowanie się w powyższej sprawie naszych kół lewicowo-liberalnych. Przypuśćmy nawet, że ludzie ci są zupełnie obojętni na sprawy wyznaniowe, że traktują je wyłącznie na platformie interesów bądź to klasowych, bądź ogólnospołecznych, eliminując w tych ostatnich jakikolwiek wpływ czynnika religijnego. Innymi słowy, uznają zupełną tolerancję w sprawach wyznaniowych przykładając ściśle jednakową miarę do wszystkich wyznań. Ale czy powyższe zasady dopuszczają obojętność, a nawet po pieranie sekty, która pod płaszczykiem religii, uprawia sprawę nie mającą z tem nie wspólnego jak wyłudzenie pieniędzy od swych wyznawców, lub uprawianie rozpusty?

Gdzie tu postęp? Gdzie obrona nieświadomych mas? Jakże często spotyka się w piśmie lewicowych opisy praktyk kapłanów wschodnich, przedstawiające, jak to oni w cyniczny sposób, posługując się hasłami religijnymi, obkskubują swe owieczki z dóbr materialnych. Opisy takie zaopatrzone są w komentarze pełne oburzenia, połączone z ubolewaniem, że lud tam jest jeszcze tak ciemny, i daje się tak wykorzystywać. Z opisów takich przebiega wyraźny wniosek, że gdyby tam byli nasi postępowi obrońcy ludności, to z pewnością nie pozwoliliby na to i potrafiliby przeciwdziałać temu na drodze prawnej i za pomocą uświadomienia ludności. Tymczasem kiedy u nas dzieją się analogiczne rzeczy w sekcie marjawickiej, owe „postępowe“ sfery stosują taktykę zupełnie inną i praktyki takie nawet ostentują. Czyż więc jest ta obrona tolerancji, czy też obrona nadużywania tolerancji? A jeżeli panowie ci bronią nadużywania hasła tolerancji, to jakże wygląda ich rzekomy postęp, ich troska o ciemne, obalamuczone masy? I tu dochodzimy do sedna sprawy: staje się oczywiście, że w danym wypadku nie chodzi o obronę tolerancji, lecz o walkę z katolicyzmem, przez po-

pieranie sekcjarstwa. Aby cel ten osiągnąć popiera się sekcjarstwo, nawet w takich formach jak marjawityzm, przy czem ryzykuje się kompromitacją swej marki postępowej, co przy fortytowaniu nadużywania hasła tolerancji jest nieuniknione. Jednakże jest to droga śliska i w nieubłaganej konsekwencji prowadzi z deszczu pod rynek. A przedewszystkiem droga nie nowa! Wszedł na nią już rząd rosyjski, który popierał marjawityzm dla walki z katolicyzmem, pragnąc w ten sposób zasiać rozdzielenie wśród polskiej ludności. Nasza lewica, która tak często chlubi się swą walką, z caratem za czasów niewoli, staje się w sprawie marjawickiej lojalną spadkobierczynią carskiej taktyki.

Należy więc sprawę postawić jasno: albo nasza lewica broni zasady tolerancji religijnej, a w takim razie nie dopuści do rażącego nadużywania tej zasady przez marjawitów i przeciwko nim wystąpi, albo prowadzi w sprawie powyższej politykę rządów carskich, nawet za cenę wyrzeczenia się zasad postępowych. Innego wyjścia niema.

Dla rozwiązania sekty marjawickiej są aż nadto dostateczne dane i to ściśle prawne. Sekta ta została zatwierdzona przez rząd rosyjski, na podstawie przedstawionego statutu, który dokładnie określa jej zasady i ramy działalności. W statucie tym powiedziane jest wyraźnie, że marjawici zobowiązują się przestrzegać zasady pierwszej reguły św. Franciszka z Asyżu.

Tymczasem jakże daleko odeszli od tej reguły? Oto Kowalski święci 12 „dzievic kapłanek“ 62 dykanki i mistyczną małżonkę Witulcką w asystencji oddziału policji „Biskupka“. W wielkiej zwartek w świątyni marjawickiej w Płocku dokonał owej parodji święceń.

Cała ta bluźniercza komedia odbywała się według rytuału rzymskiego w języku polskim. Witulckiej zamiast mitry biskupiej włożono na głowę koronę z welonem.

W pierwszy dzień Wielkanocy odbyły się prymicie „biskupie“ Witulckiej. Komediantka, przybrana w alba i ornat kroju rzymskiego, w fantazyjnie haftowanym i zawieszanym na głowie welonie, z pastorałem w ręku otoczona czterema „dziewicami-kapłankami“ oraz nieodłącznym Kowalskim, parodjowała Mszę św. Po „Wierzę“ weszła na ambonę i wygłosiła kazanie będące takim samym saniem nonsensów i bluźnierstw, jakie czytamy niejednokrotnie w piśmie Kowalskiego.

Wszystkie te historie wzbudziły najpotulniejszych nawet wyznawców marjawityzmu.

Gdy pewnego marjawitę, zło-

rzeczącego głośno przeciw Kowalskiemu i wszystkim przywódcom sekty, zapytano, dlaczego nie porzuci marjawityzmu, ten odpowiedział:

„Ba, oniby chcieli, żebyśmy wszyscy co swoje oszczędności podawaliśmy, wystąpili z marjawityzmu, a wtedy sekta zwinęła, a majątkiem z naszych darów i oszczędności powstałym — po dziela się między sobą. Tak mi się widzi, że te wszystkie różności, w ostatnich czasach wy-

czyniane, po to przeważnie są robione, by właśnie jaknajwięcej ludzi odstręczyć.

— Święta prawda! — przytwardziła jakaś marjawitka: — to wszystko robione jest z ukrytą myślą, bo inaczej tych breweryj wyiutumażyć się nie da. Chcą się nas pozbyć, by nasze składkowe mienie zagarnąć i używać swajata.

A lewica która niby to stoi w obronie prawa i postępu co na to?

Ludność katolicka już się wypowiedziała.

Skosztujcie nowego piwa z browaru

ATLANTYKI

tak zwanego

Imperial Pilsen

Typ prawdziwego PILSEN CZESKIEGO

TUZIN KOSZTUJE TYLKO 13\$000.

PIWO DOSTARCZA SIĘ WPROST DO DOMU.

Telefon 790 i 791. Deposito Cidade 709.

Wiadomości

Z POLSKI

PRZEŚLADOWANIE POLAKÓW NA ŚLĄSKU OPOLSKIM

Niemcy występują obecnie wobec Ligi Narodów w roli obrońców mniejszości narodowych, nie skłania ich to jednak bynajmniej do zaprzestania polityki łepienia innych narodowości na ziemiach, które pozostały w ich posiadaniu. Ostatnimi czasy ustąpił ze swego stanowiska nadprezydent regencji opolskiej Proske, znany germanizator, który zapewniał publicznie, że słaży cy w jego regencji woła nie pretendują do prawa dla swej narodowości. Jego stanowisko obejmuje p. Lukaschek, który jako wróg polskości dał się już poznać na Śląsku Opolskim. Przeciwno zapewnieniom p. Proskego zaprotestowali Polacy śląscy na kilku liczących zebraniach. W piśmie zakordonowych znajdujemy obecnie opis przebiegu tych zebrań i odpis powziętych uchwał. Tak więc w dniu 17 go marca odbyło się liczne zebranie w Opolu, które zgaił kierownik dzielnicy śląskiej Związku Polaków w Niemczech, Szczępaniak. Zebranie uchwaliło rezolucję następującą:

„Zebrani w dniu 17 go marca 1929 roku przedstawiciele ludu polskiego powiatu opolskiego oświadczają, że jak dotychczas i nadal pragną bronić polskości i pracować nad gospodarczym i kulturalnym podniesieniem ludności polskiej,

Zebrani stwierdzają, że wszelkie oświadczenia przedstawicieli władz centralnych i krajowych jakoby lud górnośląski dobrowolnie zrzekł się należnych mu praw, jak wykazuje ostatnie przemówienie nadprezydenta p. Proskego, są bezpodstawne. Zebrani uważają że nie ulega wątpliwości, iż robota dążąca do wynarodowienia ludności polskiej przez państwowe władze nie niekiedy stosowaną będzie z całą konsekwencją nadal, o czem świadczą: tajny okólnik nadprezydenta do landratów w sprawie sprzedaży nieruchomości Polakom; — odmawianie przez landratów przewłaszczenia zakupionej przez Polaków ziemi; — pomijanie ludności górnośląskiej przy kunie osad parcelacyjnych (Siedlungsacker); — niedopuszczanie ubogiej ludności polskiej do korzystania z roli dzierżawczej (Pachtacker).

Dalej oświadczają, że mimo zapewnień władz centralnych i krajowych o liberalnym traktowaniu ludności polskiej, pod władne czynniki nie postępują w praktyce w myśl rozporządzeń władz przełożonych, jak naprzykład;

Nauczyciele zakazują dzieciom mówić po polsku; — organa policyjne utrudniają prace kulturalno-oświatowe w towarzystwach; — odmawia się sprzedażi biletów kolejowych zaą danych w języku polskim — urzędnicy stanu cywilnego odmawiają zarejestrowania imion czysto polskich i t. d.

Zebrani stwierdzają w dalszym ciągu brak dostatecznej opieki duchowej w języku polskim; przy-

„Oświata“

- ma na wstępie następujące sztuki teatralne; (Ciąg dalszy)
- Labiche, **Moja córeczka**, komedia w 1 akcie 1\$500
- Mikrowicz, **W gołębniku**, komedia w 3 aktach 2\$500
- Mikrowicz, **Człowiek z innej planety** w 1 akcie 1\$500
- Ostatni dzień Flawiuszów. Tragedia historyczna w 5 aktach
- Webersfeld, **Carscy bohaterowie**, obrazek sceniczny w 1 akcie na tie postawia 1\$500
- Najnowszy filarz polski 1\$000
- Berger, **Rysia w Krynicy**, komedia w 1 akcie 1\$500
- Wyspiański, **Daniel**, 1\$ 00
- Korzeniowski, **Karpaccy Góralo**. Dramat w 3 aktach 1\$500
- Balucki, **Flirt** Komedia w 4 aktach 2\$700
- Obrazowski, **Delikatne zlecenie**, komedia w 1 akcie 1\$500
- Balucki, **Bilecik miłosny**. Drobniostka sceniczna w 1 odsłonie 1\$500
- Czartowski, **Kawa**. Komedia w 1 akcie 1\$500
- Bretel, **Carmen Libretto** 2\$600
- Fche, **Lunatyk** Kacochwila w 3 aktach 2\$700
- Labiche, **Delikatne rączki**, komedia w 3 aktach 2\$700
- Za wolność Ludu. Obrazek dramatyczny z postaw 63 roku 1\$500
- Daszka, **Zastap miło**, żart sceniczny w 3 oświata 2\$000
- Wilewki, **Koniki polne**, komedia w 3 aktach 3\$000
- Zwierkowski, **Kłopoty pana Złotopolskiego** farsa w 3 aktach 1\$500
- Dmitnik, **W górę serca**. Dramat w 4 aktach 2\$600
- B. gusławski, **Tańczący niewolnik** Dramat w 1 odsłonie 1\$500.
- Dregeli, **Dobre skrojenie frak**, krotokwila w 4 aktach 3\$000
- Winnar, **Inżynier**. Komedia w 3 aktach 3\$000
- Lowa, **Dwa sposoby — Trzy Graje** 1\$300
- Hotel **Stary wódz** Epizod na tle życia Tad. K. 500 Baki 1 akcie 1\$300
- Głinski, **Baśka** krotokwila w 3 odsłoniach 2\$700
- Ruszkowski, **Florek**, krotokwila w 3 aktach 2\$600
- Korzeniowski, **Wasy i peraka**, komedia w 3 aktach 1\$500
- Ciąg dalszy nastąpi

przygotowaniu działwy polskiej do pierwszej Komunii św.; — potwierdza to również kasowanie nabożeństw polskich i zaniebdywanie śpiewu polskiego w kościołach.

Stwierdzając powyższe, zebrani wzywają ogół ludności polskiej powiatu opolskiego, jako też całego terenu Śląska Opolskiego, aby domagała się urzędzysztwienia słusznych jej uprwnień, i wzywała lud do dalszej wytrwałej walki o uznanie naszych potrzeb narodowych.

Będąc lojalnymi obywatelami państwa, domagamy się od władz pozostawienia naszej odrębności narodowej i traktowania nas pod każdym względem jako równouprawnionych obywateli.

W niedzielę następną odbyło się też nader liczne zebranie w Raeborzu, na którym półtora tysiąca przedstawicieli ludu polskiego ziemi raeborskiej i kozielskiej powzięło uchwały analogiczne do wyżej przytoczonej.

W POLSKICH SZKOŁACH W NIEMCZECH NIE WOLNO UCZYĆ ŚPIEWU

Jak Niemcy traktują mniejszość narodową polską w swej

atolióy świadozy następujące zdarzenie:

Zarząd polskiego towarzystwa „Oświata” w Berlinie zwrócił się w styczniu roku bieżącego do prowincjonalnego kolegium szkolnego (Provinzial-Schulkollegium der Provinz Brandenburg und von Berlin) z prośbą o pozwolenie na wprowadzenie w szkołach nauki śpiewu przy nauczaniu języka polskiego, które to nauczanie odbywa się środkami towarzystwa przez zaangażowanych specjalnie nauczycieli, w godzinach popołudniowych w lokalach szkół publicznych.

Na podanie to, Schulkollegium, powołując się na odnośny okólnik niemieckiego ministerstwa oświaty z 11-go listopada 1925 roku, odpowiedział, że pozwolenie takie udzielone być nie może.

Konsulat generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Berlinie, do którego towarzystwo „Oświata” zwróciło się o interwencję, przeprowadził poszukiwania owego okólnika, które jednak nie dały żadnego wyniku. Nie jest on drukowany ani w urzędowym dzienniku ministerstwa oświaty, ani też nie jest znany pedagogom, z którymi w tej sprawie konferował urzędnicy polskiego konsulatu.

Z Brazylii.

Kurytyba

PRZEPISY PRAWNE W SPRAWIE HANDLU BRONIĄ Kongres stanowy obradował nad ustawą o handlu bronią. Poszczególne uchwały są następujące:

1) Każde pozwolenie na handel bronią palną lub palną musi być przez prefekturę municypalną zgłoszone do szefa policji do którego należy fiskalizacja tych składów broni.

2) Sklepy z bronią muszą prowadzić osobną księgę sprzedaży, w której należy zaznaczyć rodzaj broni, nazwisko i stan kupującego, wreszcie pozwolenie na kupno z podaniem władzy, która je wystawiła.

3) Składy z bronią muszą co miesiąc posyłać szefowi policji wykaz z tych ksiąg sprzedaży.

4) Broni ostrą lub palną sprzedawać wolno tylko tym osobom, które przedtóża pozwolenie noszenia broni potwierdzone przez szefa policji lub przez odpowiedzialnego regionalnego delegata policji. Jeżeli kupujący chce nabyć broni dla obrony własnej lub w własnym domu, może otrzymać pozwolenie na kupno broni w miejscowym biurze policji; to pozwolenie zawierając musi nazwisko, pochodzenie, zawód, miejsce zamieszkania kupującego, cel kupna a wszystko opatrzone podatkiem 10\$000.

5) Wyżej wymienione pozwolenie uprawnia do kupna broni wyraźnie tam wymienionej.

6) Jeżeli zostanie stwierdzone że właściciel pozwolenia kupił bezprawnie więcej broni lub innej jej rodzaju, wtedy broń zostanie skonfiskowana a właścicielowi wytoczyć się proces.

7) Składy z bronią, które przekraczają powyższe ustawy, lub sprzedają broni małoletnim, lub handlują szlifierkami, szpadami, szablami, bronią wybuchową, będą odpowiednio karane i utracą prawo handlu bronią

Pan Prezydent stanu przedsięwziął podróż automobilową do Colombo, aby obejrzeć roboty przy budowie gościnnicy Kurytyba - São Paulo.

Parana.

STRASZNE NIESZCZĘŚCIE KOLEJOWE. W poniedziałek 29-go kwietnia o 7-ej wieczorem na 306 kilometrze za Porto da União wywrócił się cały pociąg mieszący, prócz lokomotywy. Z pasażerów zginął na miejscu 4 le-

Abranches.

Two „Władysław Jagiełły” obochdz doroczną uroczystość ogłoszenia Konstytucji 9-go Maja w pierwszej niedzielę 5-go maja w takim porządku: o godzinie 9-tej i pół zebrał w domu towarzyskim członków i gości, skład o 10-tej godzinie pochod ze sztafardami i muzyką do kościoła parafialnego na masz świętą. Po nabożeństwie udadzą się wszyscy w pochodzie do domu towarzyskiego, gdzie odbędą się przemowy i śpiewy narodowe dzieci szkolnych. Następnie dzieci odegrają teatryk w języku polskim i portugalskim. Po przerwie odbędzie się lewicacja (dela) na dziedzińcu nowego domu towarzyskiego z wieżorem zabawy.

Szanownych Rodaków szkolną i Kurytybą zaprasza serdecznie na tę uroczystość narodową ZARZĄD.

W dni chłopczeń, 4 osoby zostały ciężko zranione, lekko rannych jest 29 ciu. Wśród ostatnich figurują także nazwiska naszych rodaków jak: José Chumiski, João Schenainsky i Miguel Francosky. Rannych pociąg ratunkowy odwiedził do szpitala w Ponta Grossa.

Rio de Janeiro.

NIEROZUMNE ZARZĄDZENIA Według niemieckiej gazety rioskiej, władze argentyńskie wydają nowe rozporządzenia dla zamknięcia granicy brazylijskiej. Ze Argentyna broniła się przed wprowadzeniem żółtej febrę, to jest zrużniała. Lecz jest wzrost niesłychane uważać porty brazylijskie i miasta graniczne jako zarażone dziś, kiedy właśnie w Argentynie, a nie u nas szaleje zaraża i codziennie słycać o nowych wypadkach w Rosario i Buenos Aires. Ostatnio zamknięto stacje graniczne a wszyscy podróżni, którzy jadą przez Los Libres, Aivear lub S. Thomé do Argentyny, muszą poddać się sześciodniowej obserwacji w odosobnionym szpitalu. A tymczasem mnożą się wiadomości o zarazie w Argentynie! Czyż może chce Argentyna w ten sposób ukryć przed nami marne stosunki zdrowotne u siebie?

WYWÓZ HERWA MATTE.

Według statystyki z roku 1928 szeroka propaganda brazylijska herwy w Europie zawiadła nadzieje. Głośna reklama w Paryżu i Brukseli nie opłaciła się. Francja i Belgia nie są rynkami zbytu dla herwy. Jedynie Niemcy spotrzebowali 41.101 kilogramów, Stany Zjednoczone 4.011 kilogramów, Anglja tylko 1.000 kilogramów, W samej Brazylii spotrzebowano 1.418.724 kilogramów. Całkowity wywóz herwy, łącznie z konsumpcją wewnętrzną, dosięgł cyfry 21.316.765 kg. — o wartości 17.054.212\$000. Głównym portem wywozu na wszystkie stany i kraje (Argentyna, Chile Urugua) był São Francisco (17.487.126 kilogramów)

São Paulo.

OSZUSTWO „KAWOWE”. Niejaki Manasche przemycił nielegalnie tysiące worków kawy z Bahja do Europy. Strata dla skarbu państwa idzie w liczne tysiące kontów. Kawa pochodziła z Minas Geraes.

DEMETRIO RIBEIRO, jedyny żyjący członek rządu prowincjonalnego z 15-go listopada 1889 roku wrócił z Europy okrętem „Lipari” do Brazylii, gdzie go powitano bardzo uroczyście. Przyniósł ze sobą do ojczyzny zwłoki swej małżonki.

Minas Geraes.

ŚMIERĆ WŚRÓD ZABAWY W Bello Horizonte wypuścił pewien chłopiec papierowego latawca, który po pewnym czasie zaplątał się wśród drutów elektrycznych. By go strącić, rzucił chłopiec kawałkiem żelaza. Drut pękł i spadł z latawcem na ziemię. Chłopak ledwo doskoczył, dotknął się drutu, runął porażony na śmierć. Ojciec zabitego dziecka, który patrzył na zabawę i śmierć syna, doznał ciężkiego poparzenia przy ratowaniu dziecka. Niech ta smutna przegdła nauczy i starszych i dzieci rozsądku.

Rolnicy chcecie siać?

To musicie koniecznie nawozić ziemię sztucznymi Nawozami.

Nie używajcie żadnych nawozów. Powinności kupować nawozy sztuczne tylko w firmie, która już od lat istnieje i wielkie doświadczenia ma, oraz jak się ogłasza posiada rzeczywiście WYSOKO WARTOŚCIOWE NAWOZY SZTUCZNE, które zawierają POTAS, FOSFOR, AZOT i inne składniki. TAKĄ FIRMĄ W PARANIE JEST JEDYNIJE

Casa Hackradt

CURITYBA — Rua 15 de Novembro 96.

Nawozy tej firmy ZOSTAŁY UZNANE przez TOWARZYSTWA ROLNICZE oraz przez różne konfje gdzie niema Towarzystw Rolniczych ZA ZNAKOMITE. — Kto jeszcze nie przekonał się o dobrych wynikach nawozów sztucznych z tej firmy NIECH ŻĄDADA TYCHŻE TYLKO Z MARKA:

Bo tylko w tym wypadku płacicie to, co chcieliście zakupić.

Bahia

LAMPEAO, słynny bandyta jest już osaczony przez 200 policjantów koło Annapolis. Jest nadzieja, że tym razem nie wyjdzie już z zasadzki.

Ze świata.

Francja.

POŻAR BIBLIOTEKI w Dunkierce zniszczył 40.000 tomów i dokumentów wielkiej wartości.

ŚMIERĆ RÓWIEŚNIKA NAPOLEONA I.

Jak donosi „Osservatore Romano” na Cyprze zmarł niedawno w wieku 139 lat rówieśnik Napoleona I, brat Asaad, francuszczyk, Asaad pochodził z Sudanu; w latach młodzieńczych sprzedany był baszy Egiptu, jako niewolnik. W roku 1816 po ucieczce z niewoli przybył na Cypr i jako janozar otrzymał zajęcie w konsulacie francuskim. Później wstąpił na służbę do emira Bechir i towarzyszył swemu panu na wygnaniu na wyspę Malta i do Konstantynopola. Powróciwszy po śmierci księcia na Cypr, przyjął katolicyzm i został bratem w klasztorze franciszkanów w Limassol, gdzie przeżywał już do śmierci. Tu spisał dzieje swego życia; w pamiętnikach opowiada między innymi, że widział Napoleona I. wkraczającego do Egiptu na czele swych wojsk.

Rosja.

Moskwa 28-go kwietnia. Rząd sowiecki zadekretował, że wszystkie stowarzyszenia religijne w przeciągu roku muszą się dać zarejestrować, w razie przeciwnym będzie je uważał za nielegalne i będą rozwiązane.

KRWAWA WOJNA O ZBOŻE

Ryga, 5-go kwietnia. — Z Charkowa donoszą, że ze względu na opór stawiany przez włościan przy dostarczaniu zboża, sowieckim organom gospodarszym, władze uciekają się do środków, które jeszcze bardziej rozjątrzą stosunki na wsi.

Z polecenia Rady komisarzy ludowych zorganizowano masowe pochody robotników i komunistów na wieś po zboże. Według obliczeń „Komunista” w całym tylko okręgu charkowskim w początku marca było zmobilizowanych 25.000 robotników, którzy podzielił się na 12 oddziałów i pod kierownictwem przedstawicieli władz obchodzili wieś, urządzając masowe rewizje w zagrodach włościańskich i rekwirując znalezione zboże.

Te pochody robotnicze na wieś wywołyły wściekłość wśród ludności, która przybierała formy masowych aktów terrorystycznych przeciwko przedstawicielom władzy sowieckiej. Po wyczerpaniu zapasów zbo-

ża w okręgu charkowskim zorganizowana przez władze wielotysięczna armia zbożowa jest przerzucana do innych urodzajnych okręgów Ukrainy Niemcy.

ROZBROJENIE Komisja rozbrojeniowa w Genewie odrzuciła wniosek niemiecki, który żądał by zakazano bombardowania z powietrza.

„GRAF ZEPPELIN” statek powietrzny powrócił szczęśliwie do Friedrichshafen po 37-godzinnej podróży do Afryki przez morze Śródziemne Z BERLINA DO BAGDADU W 4 DNIACH.

Niemcy otrzymały koncesję od Persji na zaprowadzenie linii powietrznej między Berlinem a Bagdadem Droga poprowadzi przez Moskwę Baku i Teheran Dotychczasowe podróżki najszybszymi pociągami trwała 12 dni

Chiny

ZAMIESZKI. Wojska narodowe odbyły z ręką generała Chang Chung Chang miasto Che Foo.

GLÓD. Międzynarodowa komisja opieki nad głodnymi donosi że w Chinach cierpi głód 50 milionów ludności Rząd narodowy otworzył kredyt 30 000 funtów szterlingów dla złagodzenia klęski

Meksyk.

WOJNA DOMOWA Ze skąpych i niedokładnych wiadomości przeszkajających z Meksyku do prasy światowej, trudno jest wyrobić sobie bodaj ogólnie pojęcie o stanie rzeczy w tym kraju. Raz słyszymy o zwycięstwach wojsk rządowych raz znowu o postępie naprzód powstańczej armji. Obie strony walczące rozporządzają armją bronią, samolotami nawet okrętami wojennymi. Powstańcy trzymają w swej ręce niektóre stany a zwłaszcza większą część stanu Sonora.

Stany Zjednoczone udzielają schronienia uciekającym rewolucjonistom jako emigrantom politycznym.

Ostatnie wiadomości donoszą że w Topalitlan trwa walka od 3 dni tak zażarta że przychodzi do starcia na bagnety. Trzy oddziały kawalerji dotarły do Nasiala, gdzie oszańcowali się powstańcy. Lada chwila rozpocznie się walka. Koło Guaramas na wybrzeżu wyla dowoły 1500 żołnierzy rządowych. Dwie kanonierki ostrzeliwowało na morzu okręt wojenny powstańczy.

Peru.

LOTNICY HISZPAŃSCY przybyli do Limy na samolocie „Jesus El Gran Poder”. Witano ich owacyjnie

Telegramy z Polski.

Warszawa, 28-go kwietnia. — Donoszą ze stolicy, że bank ziemski udzielił różnym firmom kredytu w wysokości 24 milionów marek złotych które się interesują eksportem produktów do Rosji.

Warszawa, 28-go kwietnia. — Przybył do Warszawy niemiecki eksminister Hermes z grupą weterynarzy, aby się porozumieć w sprawie wywozu świń i mięsa z Polski do Niemiec.

Warszawa, 29-go kwietnia. — Telegrafują z Opola na Śląsku pruskim, że w czasie polskiej opery w jednym z tu-tejszych teatrów grupa nacjonalistów z organizacji Hitlera zrobiła wielkie zaburzenie. Dokonawszy wrogiej manifestacji względem Polski napadła na artystów opery. Nie pomogła interwencja pewnego polskiego bankiera Hitlerowey rozwydraeni, zelżyli w ubliżający sposób obecnego polskiego konsula i jego małżonkę. Całej tej awanturze dopiero policja położyła kres.

Warszawa, 29-go kwietnia. — Studenci wszystkich szkół wyższych w Krakowie Warszawie i innych miastach, ku uczczeniu wielkiego marszałka Francji Focha, urządzili uroczyste akademje.

Warszawa, 30-go kwietnia. — „Kurjer Czerwony” donosi, że władze pruskie przystąpiły do 8-miu nauczycieli w Sohnsidemuelhe (Pila) pod pozorem zdrady stanu, czte-rech po indagacji natychmiast uwolniono, drugich zatrzymano.

Warszawa, 30-go kwietnia. — Cała prasa oburza się z powodu napaści pruskiej na artystów polskich. Postępowaniu manifestantów przeciwstawia lojalność polską wobec teatrów niemieckich, które zażywiają zupełnej swobody. Na dowód tego przytoczają dzienniki fakt, że premier polski brał udział w otwarciu sztuki niemieckiej i nawet przemawiał.

„Kurjer Warszawski” domaga się zupełnej satysfakcji. Berlin, 30-go kwietnia. — Gazeta de Voss podaje, że we Wrocławiu na manifestantów Ligi prawa człowieka pracującej nad zbliżeniem się niemiecko-pruskiej napaścią grupa przeciwników tejże organizacji. Policja uwięziła wielką ilość kontrmanifestantów przeszkadzających zbliżeniu się obydwóch narodów.

Wielki BAL

Związek Polki urządza dnia 4-go Maja b. r. z początkiem o godzinie 8-ej wieczorem. Do tańca przygrawać będzie świetna orkiestra smyczkowa.

Za zarząd Sekretarz Stefan Sikorski.

„OŚWIATA” ma na składzie wielką ilość broszur: „Św. Teresa od Dzieciątka Jezus” z Nowenną 150-brankami w cenie \$500, tuzin \$4000.

